

Huomautus Espoon Keskuspuiston ja lähialueiden maisematyöluvasta 2016-244-T

Espoon ympäristöyhdistys on tutustunut netistä löytyviin aineistoihin ja hyödyntänyt lisäksi huomautuksessaan Keskuspuisto II:n luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman kuviotietoja sekä Keijo Savolan siitä aikanaan maastokäyntien perusteella tekemää kuviokohtaista kommenttiaineistoa.

Huomautuksessa on pyritty ensi sijaisesti puuttumaan luontoarvojen kannalta ongelmallisiin hakkuisiin, jotka kohdistuvat nykyisellään arvokkaille kuvioille. Lisäksi on nostettu esille sellaisia kuvioita, joilla on puuston nykytilan perusteella ilmeistä potentiaalia kehittyä luonmoltaan arvokkaiksi ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, mikäli kuvioilla ei tehdä turhia metsänkäsittelytoimia. Lisäksi muutaman kuvion osalta on nostettu esille hakkuiden toteuttamiseen liittyviä yksityiskohtia (mm. arvopuuston säästäminen), joita ei ole nähdäksemme riittävässä määrin ohjeistettu luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa tai aikaisemmissa maisematyölupakirjauksissa.

Liite. Kuviokohtaiset kommentit ja muutosesitykset esitettyihin hakkuisiin

Kuvio 20: Korpikuviolle 15 on syytä rajata riittävä käsittelemätön suojavyöhyke. Lisäksi on syytä ohjeistaa ylimääntyjen sekä kuviolla vähäisessä määrin esiintyvien lehtipuiden systemaattinen säästäminen, jolloin toimenpide kohdistuisi lähinnä kuvion etelä- ja länsilaidan kuusiin.

Kuvio 25: Esitetty nuoren istutusmännikön ensiharvennus on perusteltua.

Kuvio 44: Luontoarvoiltaan hyvään suuntaan kehittyvä, puustoltaan monipuolinen arvolehto, jolla on merkitystä myös liito-oravalle. Kuvio on syystä esitetty luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa arvometsänä (C5). Kävelytien lähivyöhykkeellä ei ole varsinaisesti tarvetta esitetyle harvennukselle. Sen sijaan perusteltua olisi pienpuuston hoito kävelytien lähivyöhykkeellä (2-3 m) sekä yksittäisten huonokuntoisempien puiden poimintahakkuu kävelytien lähivyöhykkeeltä. Kompensoivana toimenpiteenä kaadettavat rungot tulisi jättää kuviolle maalahopuiksi (= tämä perusteltua myös kuvion arvometsähoitoluokan takia).

Kuvio 46: Esitetty harvennus kannattaisi kohdentaa lähinnä tiheimpiin puuryhmiin, mutta siten, että varmistetaan samalla kuvion sisäisen heterogeenisyyden säilyminen. Mitään erityistä perustetta suosia toimenpiteessä kuvion yleisintä puulajia eli koivua (osuus nyt yli 75 %) ei ole eli on monia syitä huolehtia siitä, että toimenpiteessä raidan, haavan ja harmaalepän suhteellinen osuus kasvaa rauduskoivun kustannuksella. Kuvion hoitotavoitteisiin tulisi epämääräisen elinvoimaisuuden ohella nostaa lehtokuviolle sopivan monipuolisen puuston säilyttäminen sekä kuvion liito-oravasopivuuden kasvattaminen (=toiminee jo nykyisin ruokailualueena haavan ja harmaalepän takia).

Kuvio 47: Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman kuviotietojen perusteella kyseessä on sataprosenttinen istutuskuusikko ja sama väite uusitaan myös maisematyöluvan kuvauksessa ("tiheä istutuskuusikko"). Esitetyn harvennushakkuun tavoitteeksi esitetään tästä huolimatta sekametsä, minkä kehittäminen tiheästä sataprosenttisesta istutuskuusikosta esitettyllä harvennuksella on mahdotonta. Kuviotiedoissa on näiltä osilta virhe eli 3,7 ha laajuinen kuvio on puustorakenteeltaan kuvausta monipuolisempi. Kuviolla on

luontojärjestöedustajien aikana tekemän maastokäynnin perusteella myös sekapuustoisia osia, esimerkiksi itäosan niitylle kehittynyt usean puulajin sekametsä. Myös kuvion eteläreunassa puustossa on muutakin kuin kuusta. Esitetty harvennus kannattaa toteuttaa yksinomaan kuuseen kohdistuvana. Siellä missä lehtipuuta esiintyy, harvennus kannattaa toteuttaa lehtipuita suosivana täsmäharvennuksena, kaikkein sekapuustoisimmat osat sopisivat hyvin kehitettäväksi ilman harvennustakin.

Kuvio 52: Esitetty harvennus on perusteltu.

Kuvio 67: Liito-oravien käyttämään arvometsään esitetty harvennushakkuu, jonka perustelu ei kestä. Kuvion puusto kehittyy ja järeytyy liito-oravan kannalta paremmaksi ilman esitettyä harvennustakin. Sen sijaan toimenpide heikentää varmuudella tämän arvometsäksi (C5) luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa esitetyn lehtokuvion luonnonarvoja, joihin kuuluu mm. itseharvenemisen jatkossa tuottama lahopuu. Toimenpiteestä on syytä luopua, koska myöskään kuvion (vähäinen) nykyinen tai tuleva virkistyskäyttö ei siitä erityisemmin hyödy.

Kuvio 80: Esitetty harvennus kannattaa kohdentaa yksinomaan kuuseen ja toteuttaa siten (=vaihtelevalla intensiteetillä), että kuvion osin vaihteleva puustonrakenne tiheyden osalta säilyy.

Kuvio 82: Nuori, melko tiheäpuustoinen kasvatusmännikkö, jonka esitetty harvennushakkuu on perusteltua.

Kuvio 128: Nuori mäntyvaltainen kasvatusmetsä, jonka alueella kasvaa sekapuuna merkittävästi myös muita lehtipuita ja kuusta. Mikäli kuvion puustorakennetta halutaan ohjeistuksen mukaan kehittää monimuotoisuuden kannalta hyvään suuntaan, on syytä harvennuksessa keskittyä lähinnä liian tiheiden mäntykeskittymien harvennuksiin sekä muiden puulajien (kuin männyn) tulevien kasvuolosuhteiden parantamiseen.

Kuvio 132: Neljän puulajin melko monipuolinen nuori sekametsä, jonka rakenne mahdollistaisi myös kuvion kehittämisen ilman metsänhoitoa osana lähialueiden luonnontilaisen kaltaisia metsikkökuvioita. Kuvion puustorakenne ei hyödy perinteisestä harvennushakkuusta eli kuviolla on lähinnä tarvetta tammien kevyeseen täsmähoitoon. Tämä olisi linjassa myös kuvion hoitosuosituksen kanssa. Uudessa maisematyöluopahakemuksessa päätavoite vaikuttaa sanamutojen perusteella olevan harvennushakkuun toteuttaminen, tammien varominen vaikuttaa olevan toissijainen tavoite.

Kuvio 149: Rakenteeltaan liito-oravalle pikku hiljaa soveltuva metsikkö, jonka kasvupaikka lienee tuoreen kankaan sijasta lehtoa. Esitetty harvennushakkuu ja pienpuuston hoito kannattaa toteuttaa keskittyen kaikkein tiheimpiin kohtiin ja säilyttäen kaikkia puulajeja (myös alikasvoskuusta).

Kuvio 154: Arvokorpikuvion 142 eteläpuolella sijaitseva varttunut kuusta, koivua ja haapaa kasvava puustorakenteeltaan vaihteleva kuvio, jolle on esitetty harvennushakkuuta. Yli puolet alkuperäisestä kuviosta on kuviolta 142 etelään jatkuvaa arvokasta korpea (ruohokangaskorpea, osin ruoho- ja heinäkorpea sekä lehtokorpea) tai sen välitöntä suojavyoähykettä. Vaikka korpi tällä kertaa onkin päätetty rajata harvennuksen ulkopuolelle, on toimenpide kangasmaaosilla täysin tarpeeton ja hyvään suuntaan kehittyville luontoarvoille haitallinen. Toimenpiteestä on syytä luopua, koska se on haitallinen luontoarvoille eikä hyödytä myöskään virkistyskäyttöä tai puuston "elinvoimaisuutta".

Kuvio 155: Lähinnä eri-ikäistä kuusen ja koivun muodostamaa sekapuustoa kuviolla, jonka itäosa on kangasmetsää ja länsiosa soistunutta. Kuvion soistunut/korpinen länsiosa tulee vähintään rajata harvennushakkuun ulkopuolelle (= osa "minimisivistynyttä" kaupunkimetsänhoitoa 2010-luvulla), muttei puustorakenteeltaan monipuolisen kangasmaaosankaan harvennuksen erityistä järkisyyttä löydy. Toimenpiteeksi riittäisi kuvion itäosan halkaisevan ulkoilureitin varren "täsmähoito" eli muutaman mahdollisen ongelmapuun alas otto ja reitin lähivyöhykkeen pienpuuston hoito.

Kuvio 178: Iso kuvio, jolle on esitetty toimenpiteeksi tiheimpien puuryhmien harvennushakkuuta (luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa esitetty myös pienpuuston ryhmittäistä raivausta). Kuvion kasvupaikaksi on luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa määritelty tuore kangas, mutta todellisuudessa se lienee kokonaan tai ainakin pääosin entiselle maatalousalueelle palautumassa olevaa lehtoa. Tämä asettaa tiettyjä olennaisia

reunaehdoja ja realiteetteja pyrkimyksille kehittää alueesta "viihtyisä metsä". Kuvion kehittäminen ilman mittavampia hoitoja olisi nykypuustolla täysin mahdollista ja perusteltua. Mikäli toimenpiteitä kuitenkin aiotaan tehdä, tulee maisematyöluvapäätöksen ohjeistuksessa ohjeistaa säästämään harvalukuisemmat puulajit (mm. raidat, pajut ja tuomet) sekä kaikki mahdolliset lehtopensaat, joita tälle entiselle maatalousmaalle on mahdollisesti ehtinyt kehittymään.

Espoossa 30.3.2016

Espoon ympäristöyhdistys ry

Virpi Sahi
puheenjohtaja

Pirjo Itkonen
varapuheenjohtaja